

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Alexandra Šímy a soudců JUDr. Vladimíry Ladmanové a Mgr. Ing. Miroslava Skaly v právní věci žalobce **J. N.**, nar. XXXXX, bytem XXXXX, zast. JUDr. Pavlem Ondrou, advokátem v Praze 1, Celetná 26, proti žalovanému **M. H.**, nar. XXXXX, bytem XXXXX, zast. Mgr. Lukášem Kuhajdou, advokátem v Plzni, U Zvonu 11, **o 25.200,- Kč**, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Rokycanech ze dne 29.11.2007, č.j. 5 C 116/2005-103,

takto:

Rozsudek soudu I. stupně se z r u š u j e a věc se tomuto soudu v r a c í k dalšímu řízení.

Odůvodnění

Soud I. stupně napadeným rozsudkem zamítl žalobu o náhradu škody na zdraví, která žalobci vznikla 29.10.2004 při zápase juniorské hokejové ligy v Rokycanech po střetu se žalovaným. Uvedl, že zkoumal zejména otázku, zda jsou splněny předpoklady pro vznik odpovědnosti za škodu dle § 420 obč. zák., zejména, zda žalovaný porušil svoji právní povinnost. Nevycházel ale z názoru, že pouhé porušení pravidel sportovní hry znamená porušení obecné prevenční povinnosti dle § 415 obč. zák., neboť odpovědnost za škodu v těchto případech zakládají jen určitá kvalifikovaná porušení pravidel, která převyšují riziko vyplývající z podstaty hry a vyznačují se zákeřností či úmyslem. To však nebylo prokázáno, není možno vyloučit, že se skutek odehrál tak, jak jej líčí žalovaný, tedy, že narazil hrudí do žalobce, když oba dojížděli kotouč a žalobce zpomalil. Soud I. stupně uvedl i důvody, proč neprovedl další navržené důkazy a odůvodnil související výrok o nákladech účastníků.

Ve včasném odvolání žalobce namítl, že navržené a neprovedené důkazy mohly objasnit, jak k poškození jeho zdraví došlo, navíc není správné, že soud neprovedl důkaz čestným prohlášením K. T., neboť tento důkaz byl přečten. Další důkazy by mohly doplnit chybějící mezeru ve skutkovém stavu, zejména, která z verzí obou stran sporu je z hlediska mechanismu úrazu pravděpodobnější, a jakou míru v tomto mechanismu může „hrát roli úmysl žalovaného, byť formou nedbalosti“. Žalobce nesouhlasil ani s právními závěry soudu I. stupně s tím, že od „prostého“ porušení povinnosti dle § 415 obč. zák. posouvá soud podmínky odpovědnosti do přísnějších rovin, ač samotný vývoj pravidel ledního hokeje se ubírá opačným směrem. Právě proto, že hokej je kontaktní hrou, měli by být začínající hráči vychováni k tomu, aby více než jiní ovládali svoji agresivitu a chování na ledě tak, aby nedocházelo k úrazům. Soud I. stupně tedy nesprávně vyložil, co je porušením povinnosti dle § 415 obč. zák. Žalobce proto navrhl, aby byl rozsudek soudu I. stupně zrušen a věc vrácena k dalšímu řízení s tím, že důkazy je třeba doplnit o vyjádření komise rozhodčích Českého svazu ledního hokeje, jakož i vyjádření či znalecký posudek Fakulty tělesné výchovy a sportu

UK. Po výzvě odvolacího soudu žalobce doplnil, že by měl být těmito důkazy zejména objasněn mechanismus střetu účastníků a to, co by mělo směřovat k právnímu výkladu porušení obecné prevenční povinnosti hráče hokeje. Fakulta tělesné výchovy a sportu UK by mohla objasnit pravděpodobnost verzí obou účastníků z hlediska jejich reálnosti ohledně mechanismu střetu a následného úrazu.

Ve vyjádření k odvolání žalovaný odkázal na své předchozí přednesy, ztotožnil se se skutkovými i právními závěry soudu I. stupně i s tím, že žalobce své důkazní břemeno ohledně tvrzení o skutkovém stavu neunesl. Navrhl, aby byl napadený rozsudek potvrzen.

Odvolací soud napadený rozsudek přezkoumal a dospěl k závěru, že žalobce uplatnil odvolací důvody dle § 205 odst. 2 písm. d), e), g) o.s.ř. Uzavřel poté, že částečně je odvolání důvodné a ve věci samé zatím nelze rozhodnout.

Pokud jde o právní posouzení věci, jak je provedl soud I. stupně, v podstatě se odvolací soud s jeho názorem shoduje, zejména s tím, že obvyklá lehká porušení pravidel, která při provozování kontaktního sportu nejsou zpravidla protizákonná a nepředstavují porušení právní povinnosti.

I dle názoru odvolacího soudu pravidla ledního hokeje a jejich případné porušení nejsou pro posouzení odpovědnosti za škodu při hře rozhodná. Dodržování pravidel sportovní hry nemá vliv na posouzení občanskoprávní odpovědnosti za škodu, neboť i při vážném porušení pravidel nemusí dojít k následku nebo naopak při situaci, kdy k porušení pravidel nedojde, může vzniknout následek velmi závažný. Navíc – jak správně uvedl soud I. stupně – nelze rozhodnutí rozhodčího ve hře považovat za řešení jakési prejudiciální otázky, jeho rozhodnutí je pouze prezentací jeho osobního názoru na posouzení situace. Tento názor je navíc zřetelně ovlivněn vzniklými následky, nikoli hodnocením jejich příčiny. Od porušení pravidel sportovní hry se tedy občanskoprávní odpovědnost neodvíjí, není podstatné, zda žalovaný svým jednáním předcházejícím střetu porušil pravidla ledního hokeje, důležité je, zda porušil právní povinnost uloženou každému dle § 415 obč. zák. – počínat si tak, aby ke škodě na zdraví nedošlo.

Soud I. stupně se tedy správně zabýval otázkou splnění předpokladů pro vznik odpovědnosti za škodu ve smyslu § 420 obč. zák. Je zřejmé, že škoda žalobci vznikla, existence příčinné souvislosti se naznačuje jako pravděpodobná a protiprávní úkon žalovaného by měl spočívat v porušení povinnosti dle § 415 obč. zák. Dalším předpokladem je zavinění – tedy psychický vztah škůdce jak k vlastnímu protiprávnímu jednání, tak ke škodě, která je jeho výsledkem. Jelikož pouze nevědomá nedbalost se dle § 420 odst. 3 obč. zák. předpokládá, je nutno ji tedy posuzovat nikoli ze subjektivního hlediska, nýbrž z hlediska objektivního. Jakoukoli jinou formu zavinění musí prokazovat poškozený (tj. úmysl přímý a nepřímý, vědomá nedbalost). Úmyslné jednání žalovaného, vedoucí ke vzniku škody, dosud prokázáno nebylo, jak již správně uvedl soud I. stupně.

Odvolací soud po námitkách žalobce doplnil řízení důkazem listinou – čestným prohlášením K. T. z 28.6.2007, který byl v době úrazu žalobce jeho spoluhráčem. Podle tohoto prohlášení se žalobce při hře vracel do své obranné třetiny pro vyhozený kotouč při přesilové hře, když byl asi metr od hrazení, byl zezadu hrubě naražen protihráčem na mantinel. Žalobce byl v té době čelem k mantinelu a nemohl reagovat. Ani tento důkaz listinou ovšem nepřinesl objasnění toho, jaký zákrok žalovaného pádu žalobce předcházela,

K. T. dokonce ani nepopisuje, zda žalovaný narazil do žalobce hrudí, rukou, hokejkou či o jaký konkrétní zákrok se jednalo, neuvádí, jakou částí těla žalobce narazil na mantinel a nelze ani dovodit, zda si poranění hlavy a ruky způsobil nárazem na hrazení nebo pádem na led. V prohlášení je sice uvedeno, že žalobce byl naražen „hrubě“ a šlo o „úmyslný“ faul, to by však mohl být jen hodnotící úsudek, nejde o popis škodní události. Tento důkaz tedy nepodpořil tvrzení žalobce o tom, že jednání žalovaného bylo úmyslné či vědomě hrubé, a to nelze dovodit ani z jiných, dosud provedených důkazů. Odvolací soud tedy s posouzením provedených důkazů, jak je učinil soud I. stupně v odůvodnění napadeného rozsudku, souhlasí.

Zda ke vzniku škody vedlo zavinění ve formě vědomé či nevědomé nedbalosti, je třeba posuzovat objektivně. Vzhledem k tomu, že v přezkoumávané věci škoda žalobci vznikla při činnosti, která je povolená, a vzhledem k tomu, že hokej je kontaktním sportem, při němž objektivně může dojít k poranění hráče, nelze uzavřít, že by žalovaný mohl odpovídat i za jednání v nevědomé nedbalosti, která je presumována. Znamenalo by to totiž, že by odpovídal za škodu, i když nevěděl, že ji svým jednáním může způsobil. Předpoklad, že toto podle okolností předvídat měl a mohl je samozřejmě splněn již tím, že se žalovaný (ale i žalobce) zápasu v ledním hokeji zúčastnili. Již tím byli srozuměni, že někomu mohou způsobil škodu nebo škoda může vzniknout jim. Již ze samotné povahy tohoto sportu – jako kontaktní hry – tedy vyplývá, že hráč nemůže odpovídat za škodu způsobenou nevědomou nedbalostí, ale jen způsobenou úmyslně či vědomou nedbalostí. Vznikne-li však škoda, kterou nelze přičíst zavinění jiného, jedná se o náhodu, a za tu se obecně neodpovídá (s výjimkou objektivní odpovědnosti). Podle názoru odvolacího soudu pak – když úmyslné jednání žalovaného prokázáno nebylo, nemůže odpovědnost za škodu založit jednání žalovaného v nevědomé nedbalosti, ale pouze v nedbalosti vědomé.

Podaří-li se žalobci důkaz, že žalovaný jednal ve vědomé nedbalosti – tedy nechtěl škodu způsobil, věděl ale, že ji způsobil může, a bez přiměřených důvodů spoléhal, že se tak nestane, naplní tím žalobce své důkazní břemeno. Jde zejména o to, zda důvody, pro něž žalovaný spoléhal, že ke škodě nedojde, byly skutečně přiměřené, tj. posouzení, zda v konkrétní situaci se žalovaný choval tak, že bez přiměřených důvodů spoléhal, že následek nezpůsobí. Protože se soud I. stupně dosud z tohoto hlediska jednáním žalovaného nezabýval, není rozhodnutí – pokud jde o nedbalostní formu zavinění žalovaného – přezkoumatelné.

Odvolání žalobce je ale důvodné zejména v části, v níž poukázal na odvolací důvod dle § 205 odst. 2 písm. d) o.s.ř. V průběhu řízení před soudem I. stupně žalobce navrhoval provedení dalších důkazů, a to k otázce vývoje pravidel hokeje (to ovšem není pro posouzení věci podstatné, tento důkaz by nevedl k objasnění skutkového stavu) a také navrhl důkaz vyjádřením nebo znaleckým posudkem k posouzení otázky fyzického napadení protihráče u mantinelu bez kotouče, z pohledu tohoto konkrétního případu. Protože takový návrh důkazu je nekonkrétní, a soud I. stupně žalobce nevyzval k jeho upřesnění, učinil tak odvolací soud a žalobce doplnil, že navrhuje „objasnit pravděpodobnost věrohodnosti verzí účastníků z hlediska jejich reálnosti ohledně mechanismu střetu a následného úrazu.“

Tento návrh – byť se jeho znění odlišuje od předchozí obecné formulace – neobsahuje nový důkazní návrh, který je v odvolacím řízení nepřipustný, jde o konkretizaci předchozího důkazního návrhu, podle něhož soud nepostupoval. Podle názoru odvolacího soudu ale nemůže být uzavřeno, že žalobce neunesl své důkazní břemeno (o tom, že šlo o úmyslné či hrubé jednání žalovaného), aniž by mu byla dána možnost podpořit své tvrzení důkazy, které

objektivně mohou průběh škodní události popsat. Návrhem, kdo má znalecký posudek či odborné vyjádření zpracovat, není soud vázán, odpovídající se jeví ustanovení znalce z oboru sportovního lékařství či traumatologie, a znalec by dle podrobně popsaných následků úrazu žalobce měl uvést, jaké jednání žalovaného předcházelo nárazu žalobce na mantinel a pádu na led. Další dotazy znalci nechť uplatní účastníci, ale s ohledem na důkazní břemeno žalobce půjde zejména o to, zda vzhledem k následkům na zdraví je vyloučena verze žalovaného o tom, že do žalobce neúmyslně narazil hrudí poté, kdy žalobce zpomalil nebo zabrzdil, což žalovaný nepředpokládal a střetu již nemohl zabránit.

Odvolací soud proto postupoval dle § 219a odst. 2 o.s.ř., tedy napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení, v němž bude proveden dříve navržený důkaz, a soud se bude zabývat i tím, zda se žalobci podařilo prokázat, že žalovaný způsobil škodu úmyslně nebo alespoň vědomou nedbalostí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

V Plzni dne 28.04.2008

JUDr. Alexander Š í m a, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jaroslava Anettová